Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878 | Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 | TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 195. — ŠTEV. 195. | NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 20, 1930. — SREDA, 20. AVGUSTA 1930 | VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

GREENOVI NASVETI ZA ODPRAVO NEZAPOSLENOSTI

PREDSEDNIK AM. DEL. FEDERACIJE PRAVI, DA BI BILO BOLJE, AKO BI DOBIVALI DELAVCI LETNO PLAČO

Pretežni del delavcev ne zasluži niti toliko, da bi bilo za najnujnejše življenske potrebščine. — Nezaposlenosti je nekoliko manj, toda razmere so navzlic temu neznosne. — Delavcem, katere je izpodrinil stroj, je treba pomagati.

WASHINGTON, D. C., 19. avgusta. — Danes je razpravljal tukaj William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije glede nezaposlenosti ter glede sredstev, kako bi bilo mogoče izboljšati naravnost obupen položaj.

Značilno je, da je pozival le podjetnike, kaj morajo storiti in da ni omenil niti z besedo akcije delavskega razreda.

Po njegovem mnenju bi bilo najboljše, če bi imeli delavci letno plačo, ne pa plače od ure oziroma dne. Na ta način bi bil delavec vse leto zaposlen ter bi se industrija in trgovina dosti bolj razvili.

Green je mnenja, da se je število nezaposlenih nekoliko zmanjšalo, navzlic temu so pa razmere še vedno neznosne.

Zvezni delavski posredovalni sistem je treba razširiti, da bi bilo na razpolago delo predvsem za one delavce, katere so izpodrinili stroji.

Amerika zamore absorbirati še dosti blaga. V Ameriki je še na milijone hiš, v katerih ni niti vodovoda, niti kopalne banje, da ne govorimo o avtomobilu, telefonu in radio, torej o stvareh, ki so neobhodna potreba modernega človeka.

Ako bi se dalo vsem delavcem priliko, da si nabavijo te potrebščine, bi bilo kmalu konec brezposelnosti. V Ameriki je najmanj pet milijonov družin ki žive v skrajno nesanitarnih razmerah. Če bi imeli ljudje nekoliko več denarja, bi si lahko pomagali, tako si pa ne morejo. Dela bi bilo za vse dovolj, samo če bi kapitalisti hoteli.

ZA SVOBODO W. BILLINGSA IN MOONEYA

Delavci morajo sedaj bolj odločno zahtevati, naj se oprosti Tom Mooneya in Warren Billingsa.

SAN FRANCISCO, Cal., 18. avgusta. — Zaslišanje glede oproščenja Warren Billingsa in Tom Mooneya, katero je uvedlo najvišje sodišče Californije, je stopilo v četrti in najbrž zadnji teden.

Pričelo se je 29. julija, ko je dospel semkaj iz Baltimorja John MacDonald, ki je skesano priznal, da je vedoma po krivem prisegel vsled naporov takratnega državnega pravdnika Fickerta.

Zaslišanje se bo najbrž končalo z zaslišanjem Fickerta samega.

V prihodnjih par dneh bo zaslišan pravni zastopnik Billingsa, Edwin McKenzie.

Tekom vseh treh tednov zaslišanja ni mogla niti ena priča priporočiti nadaljno zatvorjenje po nedolžnem zaprtih delavcev.

Celo Matheson sam je izjavil, da bi bilo oproščenje obeh na mestu, posebno ker obstajajo proti obema le okoliščni dokazi.

Istotako ostaja tudi Fickert pri tem, da bi bilo sedaj primerno oprostiti oba, a se skriva za "razloge socijalne pravičnosti".

Ed Cunha, ki je zastopal javno obtožbo proti Billingsu in Mooneyu, je sedaj za paroliranje.

Zaslišanje je doseglo dosedaj naslednji cilj:

Niti enega razumnega človeka ni več, ki bi vrjel v dejansko krivdo Mooneya in Billingsa glede metanja bomb tekom Preparadness-parade.

Kljub temu pa je nujno potrebno, da zahtevajo vsi delavci oproščenje Mooneya in Billingsa od governerja Younga ter najvišjega sodišča države Californije.

IZ KOROŠKEGA SAMOSTANA V WASHINGTON

To dolgo in nevadno pot bo napravila biblija, katero je kupil dr. Vollbehr za kongresno knjižnico.

CELOVEC, Avstrija, 19. avgusta. Starodavna v usnje vezana knjiga, Gutenbergova biblija, bo zavzemala častno mesto v kongresni knjižnici v Washingtonu. Biblija se je nahajala več kot 300 let v samostanu sv. Pavla. Kupil jo je dr. Otto Vollbehr za kongresno knjižnico; kolikor je pa zanjo plačal, se ni moglo dognati.

Ameriški kongres je bil tekom svojega zadnjega zasedanja dovolil $1,500,000 za nakup starih dragocenih knjig.

Guttenbergovih biblij je bilo pred vojno v Avstriji vsega skupaj sedem. Po vojni, v času velike stiske, so jih pa pet prodali.

GANDHI SE BO POBOTAL Z ANGLEŽI

Kot pogoja za uveljavljenje miru bo Gandhi baje sprejel dominjski status ter splošno amnestijo.

LONDON, Anglija, 18. avgusta. — Čeprav niso bili objavljeni mirovni pogoji Mahatme Gandhija, ki so bili predloženi podkraju lord Irwinu s posredovanjem dveh indijskih zmernih, se glasi v tukajšnjih diplomatskih krogih, da je Mahatma Gandhi pripravljen ukiniti kampanjo za civilno nepokorščino pod gotovimi pogoji.

Vlada MacDonalda in vlada Indije naj obljubita, da se bosta držali politike dominijskega statusa pri prihodnji konferenci v Londonu in drugič, naj takoj proglasita amnestijo za vse politične jetnike.

Pismo Gandhija na podkralja priznava, da je opozicija liberalcev in konservativcev proti vladi MacDonalda preveč močna, da bi mogla biti neposredna posledica konference takojšnja neodvisnost, da pa bo vlada vprizorila resne napore, da doseže to stanje.

LONDON, Anglija, 18. avgusta. Komunikej glede položaja v Indiji tekom zadnjega tedna, pravi, da je položaj na meji severozapada še vedno zelo resen.

Oddelki glavne sile afridskih četašev so še vedno ostali v provinci Pešavar. Velike tolpe so skrivajo v gostem gozdu južno in južnozapadno od Pešavarja in med skalami proti iztoku. Angleškim četam je skrajno težko ugotoviti jih ter jih kaznovati, ker so neprestani vir stalnih zadreg.

Glavna četa Afridov v bližini Kadžuri visoke ravnine se je nekoliko skrčila po številu. Agitatorji indijskega narodnega kongresa si neprestano prizadevajo pobuniti domačine v Kohat okraju.

Neoficijelna poročila pravijo, da je Pešavar dejanski obkoljen od oddelkov sovražnih četašev.

ČIGAV JE ANTARKTIK?

Zahteve Združenih držav bodo temeljile na podatkih, katere sestavlja admiral Byrd.

WASHINGTON, D. C., 19. avgusta. — Podadmiral Byrd pripravlja poročilo, ki bo krilo zemljepisne in druge podatke, katere je zbral tekom svoje zadnje ekspedicije v Antartik.

Teh podatkov se bo poslužil državni department, da podkreji zahteve te dežele glede Marie Byrd ozemlja in drugih ozemelj, katera je razkrila ekspedicija.

Department namerava zahtevati od Anglije priznanje teh pravic potom običajnih diplomatskih zvez, kakorhitro bodo na razpolago potrebne tehnične informacije. Byrdovo poročilo bo dovršeno približno v enem letu. Zahteve bodo temeljile na razkritjih, katere so napravili ameriški mornariški častniki l. 1820 in 1840.

Ta razkritja so omenjena v Tydensonovi resoluciji, ki čaka sedaj na akcijo zveznega senata. Ta resolucija zahteva od predsednika, naj se polasti vsega ozemlja v Antarktiku, katerega so razkrili ali preiskali ameriški državljani.

Ker je Anglija formalno izjavila, da je angleška lastnina vse ozemlje, ki obsega skoro ves južni tečaj, se pričakuje diplomatičnega prerekanja glede tega vprašanja.

V sedanjem času trdijo, da so poslali Angleži Byrdu pismo v Washington, v katerem mu obljubljajo pomoč pod domnevo, da je ozemlje, katero bo preiskal, angleška lastnina.

SHEPPARD NAJ POSTANE PREDSEDNIK

Demokratom svetujejo, naj izvolijo Shepparda kot vodilnega suhača vse dežele.

WASHINGTON, D. C., 19. avgusta. — Če hoče demokratska stranka splezati iz odprtega groba ter se zopet potezati za Belo hišo, ne more storiti boljšega, kot nominirati moža, kot je senator Norris Sheppard iz Texasa, ki je vodilni suhač te dežele.

Ta predlog je stavil svet metodistične cerkve.

Ko se je zavzel za nominacijo Shepparda, je lopnil tudi po Dwight Morrowu, ki si je pridobil senatorsko nominacijo v New Jersey s tem, da je potegnil z mokrači.

Sheppard je bil so-avtor osemnajstega amendmenta. V Houstonu pa ni bil leta 1928 niti omenjen.

AIMEE PHERSON NEVARNO ZBOLELA

LOS ANGELES, Cal., 19. avgusta. Znana pridigarica Aimee Semple McPherson je nevarno zbolela ter se nahaja v "domu svojih prijateljev". Pred dvema tednoma je začela bolehati na živcih, in zdravniki so izjavili, da je njeno stanje skrajno opasno.

MESTO SLEPCEV

MALATIA, Turčija, 18. avgusta. V Mali Aziji je mesto Adiyaman, ki se po vsej pravici lahko imenuje mesto slepcev. Mesto ima sedem tisoč prebivalcev, izmed katerih jih zamore videti samo 209. Vsi ostali so izgubili vid vsled trahomske bolezni.

VTIHOTAPLJANJE KAVE V NEMČIJO

BERLIN, Nemčija, 18. avgusta. Po raznih hamburških trgovinah je zaplenila policija velike množine vtihotapljene kave. Trgovci bodo kaznovani, pravim tihotapcem pa še niso prišli na sled.

FRANCOSKE KOPALNE OBLEKE

PARIZ, Francija, 18. avgusta. — V kopališču Deauvile so začeli kopalci nositi nove vrste kopalne obleke, ki so povsem kožne barve ter tkane iz najtanjše svile.

Na razdaljo dvajsetih čevljev ni mogoče razločiti, če ima kopalec na sebi kopalno obleko ali ne. Za to novost so posebno ženske navdušene.

ŽRTVE ITALIJANSKEGA POTRESA

RIM, Italija, 18. avgusta. — Fašistična stranka je oficijelno objavila, da je zadnji potres v Italiji zahteval 1475 človeških žrtev. Sprva so cenili izgube na 2142 oseb.

TISOČ OSEB IZGNANIH IZ ATLANTIC CITY

ATLANTIC CITY, Pa., 19. avgusta. — Tekom dveh mesecev, odkar je Harry Bacharach, župan tega mesta, je dal odtukaj izgnati nad tisoč oseb. Osebe sod bile izgnane, češ, da so nezaželjive.

— Jaz ne obsojam človeka — je izjavil župan, ki pogleda semtertja malo pregloboko v kozarec. In tudi ne preganjam tistih, ki stavijo ali igrajo. Nadalje mi ni mar, če kak moški kako lepo deklico poljubi. Z vsemo sredstvi, ki so mi na razpolago, bom pa skrbel zato, da bo zaščitena lastnina vsakega posameznika. Tatov in roparjev ne bom trpel v Atlantic City.

CALIFORNIJSKI VINOGRADNIKI SO ZMAGALI

Bivša zvezna generalna pravdnica bo zastopala interese velike firme, ki kupčuje z grozdjem.

WASHINGTON, D. C., 19. avgusta. — Californijski vinogradniki so bili pred par meseci v precejšnjem strahu, ker je objavil prohibicijski komisar Doran, da bo preprečil razpošiljanje grozdja oziroma mošta po deželi.

Toda ostalo je le pri grožnji. Vinogradniki so zadovoljni, ker so dobili od vlade vse, po čemur so stremeli. Vse kaže, da bodo delali letos še večje kupčije kot so jih prejšnja leta.

Pred kratkim je bila osnovana za razpošiljanje grozdja in mošta ogromna organizacija pod imenom "Giant Fruit Industries Corporation", ki razpolaga s tristo milijoni dolarjev kapitala.

Pravna zastopnica te korporacije bo Mrs. Mabel Walker Willebrandt, ki je bila svoječasno pomožna generalna državna pravdnica ter strah in trepet vseh butlegarjev in sploh vse, ki so imeli s pijačo kaj opravka.

MUSSOLINIJEVA ČRNA LISTA

Dosti Amerikancev je opazilo svoja imena na proskripcijskem seznamu, katerega so sestavili Mussolinijevi agenti.

Fašistovska diktatura v Italiji postaja vedno bolj objestna, kot kažejo proskripcijske listine, katere je objavil proti-fašistovski list, Il Nuovo Mondo.

Tukajšnjemu socijalističnemu listu "Nuovo Mondo" se je posrečilo dobiti črni seznam Mussolinijeve vlade, na katerem so zaznamovani vsi, ki ne morejo pričakovati nikake "milosti" italijanskih obmejnih patrul.

Na seznamu se nahaja cela vrsta ameriških Italijanov ali liberalcev italijanskega izvora.

Razven tega pa je še več socijalistov in strokovnjakov iz vseh delov dežele.

"Nuovo Mondo" opozarja na dejstvo, da so različna imena opremljena s križcem, dočim so druga imena opremljena s številkami, kar kaže povsem jasno, da so bili dotični že vpisani v policijske seznaме.

NEWARŠKA POLICIJA PROTI LOTERIJI

NEWARK, N. J., 19. avgusta. — Tukajšnja policija je aretirala včeraj osem oseb, ki so prodajali srečke za kanadsko loterijo. To je ista loterija, v kateri je zadel Brooklynčan E. P. Dougherty dne 5. junija $149,000. Dougherty je bil pisar ter je zaslužil po dvajset dolarjev na teden.

ZBIRALIŠČE NEWYORŠKIH KOMUNISTOV

Newyorški komunisti se običajno zbirajo na Union Square. Ker se pa le redkokdaj povsem mirno zadrže, poseže vmes policija in jih razžene.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih.

Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljencev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodniji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslaviji			V Italiji		
Din	500	$ 9.35	Lir	100	$ 5.75
„	1000	$ 18.50	„	200	$11.30
„	2500	$ 46.00	„	300	$16.80
„	5000	$ 91.00	„	500	$27.40
„	10,000	$181.00	„	1000	$54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska $30.—, za $35.— 70 centov, za $40.— 80 centov, za $45.— 90 centov, za $50.— $1.—, za $100.— $2.—, za $200.— $4.—, za $300.— $6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pismenim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET — NEW YORK, N. Y.

Telephone Barclay 0380 — 0381

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhatan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.00	Za New York za celo leto $7.00
Za pol leta $3.00	Za pol leta $3.50
Za četrt leta $1.50	Za inozemstvo za celo leto $7.00
	Za pol leta $3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 8578

LEWISOV DOGOVOR

V Scrantonu se je vršila konferenca zastopnikov majnarjev in lastnikov premogovnikov trdega premoga.

Pri tej priliki je predsednik majnarske unije John L. Lewis, predložil dogovor, ki naj bi bil veljaven za dobo petih let. Proti dogovoru se je pojavila močna opozicija v vrstah majnarjev.

Dogovor namreč prepoveduje stavke, ne določa višjih plač in vsebuje migljaj, da bi bilo baronom vsako leto dovoljeno kontrolirati plačilno lestvico ter jo seveda prikrojiti v svoj prid.

Opoziciji sta načelovala Tom Horan in Edward McCrone. Neprestano je bilo čuti vzklike: — Nikar nas ne izročite na milost in nemilost premogovnim baronom!

Predsednik Lewis se je pa v dolgotrajnem govoru zavzel za svoj predlog ter izjavil, da je najboljši, kar jih je mogel izposlovati tekom tri tedne trajajočih posvetovanj v New Yorku.

Delavske zahteve, ki so bile sprejete na tridistriktni konferenci v Hazletonu, je povsem ignoriral.

Toda Lewis si je bil svest zmage. Tako svest, da je povabil delavskega tajnika Davisa k podpisanju pogodbe.

Sledeči odstavki iz Lewisovega govora so jako značilni:— Ta pogodba ščiti vaše plače in življenske razmere. Zasluži, da natančno razmišljate o nji. Vaši uradniki vam jo nudijo in če se na svoje uradnike ne zanesete, delate krivico možem, katere ste izvolili. Med 427 delegati je dosti mladih, vročih glav. Ne verjemite njihovim besedam, pač pa verjemite unijskim veteranom, ki imajo dolgoletne izkušnje. Konštruktivne zahteve, ki so zastopane v tej pogodbi, zaslužijo vašega odobrenja.

Opozicija je bila posebno naperjena proti takozvani "izboljšani kari". To se pravi, da bi morale biti kare bolj naložene, seveda za isto plačo, kar pomenja indirektno skrčenje mezde. Določba zahteva, da bi moral majnar bolj vestno odstraniti iz premoga ves kamen in drugo navlako ter karo kolikor mogoče visoko naložiti.

V odgovor na napade se je poslužil Lewis zadnjega sredstva. Rekel je, da bi bila posledica zavrnitve generalni štrajk.

— Kdo, — je vzkliknil, — kdo ima toliko poguma, da prevzame nase odgovornost za generalni štrajk premogarjev? Trpljenje in težave generalnega štrajka so občutili premogarji na svoji koži in raje store vse samo da preprečijo ponovitev teh grozot.

Tem njegovim besedam je sledilo tako prerekanje in tak ropot, da je bilo treba sejo odgoditi do prihodnjega dne.

Pozneje so spravili iz dvorane pod temi ali onimi pretvezami večinoma vse Lewisove nasprotnike, nakar je bil njegov predlog sprejet.

VATIKAN IN LOČITEV ZAKONA.

Ako pomislimo, s kako strogostjo in odločnostjo je rimska cerkev branila v prejšnjih stoletjih neločljivost zakona, je vsekakor presenetljivo, da vatikansko sodišče Sacra Rota v tem pogledu ni več tako strogo. Lani je to sodišče razpravljalo o 97 takih zadevah. Med temi je v 20 primerih ločilo zakon, priznavši mu neveljavnost, 38 tožb je bilo zavrnjenih , za ostale se vrše nove poizvedbe. Razlogi za ločitev zakona so bili: Nesoglasnost ene strani za vstop v zakon, obstoj okoliščin, ki se protivijo duhu in namenu zakona, prisiljeni zakoni, zatajena neprištevitost in okoliščine,ki imajo za posledico brezdelnost.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Iz Slovenije.

Strašen konec fantovskega pretepa.

V splošno bolnico so davi pripeljali 17-letnega dninarja Josipa Lavriča iz Zg. Pirnič, ki je postal žrtev napada svojega tovariša, kovača Jerneja Zajca iz Sp. Pirnič. Imenovana sta bila popreje dobra znanca in sta fantovala skupaj. Zadnje dneve pa se je njuno prijateljstvo iz neznanega vzroka ohladilo in pričela sta se naravnost sovražiti. Sovražnosti so prihajale na dan v raznih nastopih, ki sta jih povzročila z besedami in zmerjanjem. 5. avgusta sta se oba fanta zopet pošteno sprla in se obkladala z raznimi priliki. Na vasi je bil velik kraval, ki je trajal pozno v noč. Fantje, ki jih je bilo več v obeh taborih, so se razšli šele proti jutru. Lavrič je šel spat in je hotel zjutraj spet na delo. Komaj pa je prišel na cesto, je skočil predenj podivjani Zajc ter ga napadel z vilami. Lavrič se je skušal umakniti, a se mu ni posrečilo. Bil je že skoro za nekim skednjem, ko ga je dohitel nasprotnik. Lavrič se je takrat obrnil in že prihodnji trenutek zavpil. Zajc ga je z vso silo sunil z vilami v prsa. Z vzklikom: "Jezus, Marija!" je napadanec odskočil, a ga je podivjanec že drugič in še tretjič sunil v prsa, da se je nato zgrudil ves v krvi na tla. Na njegovo bolestno stokanje in vpitje so prihiteli sosedje, ki so videli napadalca bežati proti gozdu. Spoznali so v njem Zajca, ki se je pozneje skril in ga še ni bilo na spregled. Ranjenca so prenesli v hišo, nakar so ga naložili na voz in nemudoma prepeljali v splošno bolnico.

Poškodbe napadenega Lavriča so smrtno nevarne. Ima na več mestih predrta pljuča.

Napadalca Jerneja Zajca zasledujejo orožniki. Zajc pa se spretno skriva. Izginil je najbrže iz domačega kraja in bo prišel pravici v pest šele po nekaj dnevih.

Huda nesreča

se je pripetila na celjskem kolodvoru. Z jutranjim mariborskim vlakom se je hotela odpeljati v Maribor 39-letna delavčeva žena Marija Belina iz Gaberja pri Celju Istočasno sta stala na kolodvoru oba vlaka, ki vozita v Ljubljano in Maribor. Belinova je pomotoma vstopila v ljubljanski vlak in ko je pomoto opazila, se je vlak že pomikal. Urno je skočila iz vlaka pa jo je zračni val vrgel ob tla, kjer je obležala nezavestna. Prepeljali so jo v celjsko bolnico. Ima prebito lobanjo in pretresene možgane ter je njeno stanje zelo resno.

Napad na cesti.

Delavec Martin, uslužben v neki tovarni na Ljubljanskem polju, je srečal na Šmartinski cesti blizu prostora Stavbne družbe svojega starejšega tovariša Karla in ga brez pravega povoda napadel z ostrim predmetom. Ranil ga je na desni roki, kjer mu je prerezal tri prste, nakar ga je butnil še s kamnom po glavi. Prebil mu je kožo na temenu, da je bil Karol takoj ves v krvi. Nasilnega napadalca so komaj ukrotili neki pasanti, ki so priklicali tudi stražnika. Martin na policiji ni mogel navesti nikakega vzroka, zakaj je napadel tovariša. Dejanje je izvršil v pijanosti in iz neke surove objestnosti. Na sodišču ga bodo podučili o dobrih manirah.

Nasilen krošnjar.

V gostilno pro Raci v Šiški je prišel 31-letni krošnjar Mate Živko in našel bivšo natakarico Pavlo. Mate je bil že precej natrkan in je zahteval od Pavle, naj mu plača kozarec žganja, kar pa je ona odklonila. Jel je siliti za njo v točilnico, kjer pa se mu je postavila na pot sedanja natakarica Francka, ki ga je skušala odriniti od vrat. Ker pa ni šlo z lepa, je vzela Francka steklenico sifona in nasilnega krošnjarja obrizgala. To pa je Mateja tako razkačilo, da je silovito udaril Francko s pestjo po glavi. Divjal je še dalje, a so se ga lotili drugi gostilniški gostje in nasilneža postavili pod kap ter ga izročili stražniku.

Uboj pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

4. avgusta so kvartopirski bratci Ivan Slaček, živinski mešetar iz Radehove, Fran Šumandl, posestnik iz Zg. Žerjav in neki Avstrijec Gwied, ki je baje bil tam zaradi živinske kupčije, kvartali naprej v Bohlovi gostilno v Sv. Lenartu, ob 23. pa šli v Lešnikovo gostilno in tam nadaljevali. Vmes so tudi pridno zalivali in je vino pričelo zelo vplivati. Šumandla so vedne izgube v igri jezile in se je ponovno začel kregati, a soigralca sta ga vedno potolažila z malimi dobitki. Okrog pol 4. zjutraj pa je končno izbruhnil prepir, ki ga tudi pri sosednji mizi dremajoči gostilničar ni mogel več pomiriti. Baje je Šumandl skočil v Lešnikovo kuhinjo, pograbil tam kuhinjski nož in ko se je vrnil v sobo, udaril z nožem Slačeka, da se mu je nož zarinil v levo stran vratu in mu prerezal vse žile. Slaček se je sam še parkrat zavrtel po sobi in nato obležal, Šumandl pa je šel z Lešnikom na orožniško postajo in se javil. Pravi, da ni on šel v kuhinjo po nož, ampak da ga je prinesel Slaček in hotel njega zabosti. V obrambi mu je nož izvil in pri tem po nesreči udaril Slačeka. Preiskava je v teku.

Nadškof dr. Jeglič o svoji upokojitvi.

Ob odhodu v svoje novo domovanje se nadškof dr. Jeglič poslavlja v "Domoljubu" od duhovnikov in vernikov ljubljanske škofije s pismom, v katerem piše o sebi:

"Zadnji dve leti naglo pešam. V letih 1928 in 1929 sem večkrat precej obolel. Kljub temu sem nameraval še vztrajati v svoji prevzvišeni in sveti službi.

Toda letos me je zadela možganska kap. Bila je sicer neznatna, vendar sem prvi čas prav težko kako besedo izpregovoril in nisem mogel skupaj spraviti niti onih molitev, ki jih navadno na pamet opravljam. Zdravnik mi je strogo zapovedal, da se moram varovati vsakega duševnega napora. In zares, ako bolj naporno premišljujem, mi postane glava zelo težka in tudi telo je nekako izmučeno.

Ne bi rad, da bi me večji mrtvoud zadel in bi jaz kar v nezavesti zadnji čas svojega življenja preživljal. V teh okolnostih se mi je porodila in vsaki dan bolj razvijala misel, naj sv. Očeta prosim, da mi odvzamejo breme pretežke škofovske službe.

In res, okoli velike noči sem prošnjo sestavil in jo takole utemeljil: "Star sem 80 let, ljubljansko škofijo upravljam 32 let, zadnje čase hitro pešam, večkrat obolim in letos me je 11. marca zadela kap, nakar mi je zdravnik naporno duševno delo prepovedal. Imam pa tudi zagotovljenega dobrega naslednika, ki bo škofijo bolje pravljal, kakor sem jo jaz".

Tako priprosto sem prošnjo sestavil. Mislil sem si, naj sedaj sv. Oče odločijo, kakor bodo za dobro spoznali. Ako prošnjo uslišijo: hvala Bogu, ako ne, pa tudi hvala Bogu! Ko sem 1. maja pri Materi božji na Trsatu maševal, sem prosil Marijo, naj sklepe sv. Očeta vodi tako, kakor bo bolje za mojo ljubo ljubljansko škofijo.

Kmalu sem po apostolskem nunciju dobil poročilo, da so sv. Oče mojo prošnjo uslišali in me imenovali za nadškofa Garelenškega. Naročil mi je, naj povem, do kdaj bi mogel vse tako urediti, da bi mogel rimske dekrete izvršiti in bi postali pravomočni.

Vesel sem odgovoril, naj on vse tako uredi, da 31. julija preneham biti škof ljubljanski, 1. avgusta pa mi začne slediti dosedanji koadjutor, škof dr. Gregorij Rožman.

In tako se je zgodilo".

Avto padel v 15 m globok prepad.

Na cesti med Prnjavorom in Tesanjem se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Trgovec Bečir Hadži se je peljal s svojim avtomobilom v Sarajevo. Na nekem ostrem ovinku je nenadoma odpovedal volan in šofer je izgubil oblast nad vozilom. Ovto je zdrknil preko ceste v 15 metrov globok prepad. V zraku se je štirikrat preobrnil. Šofer se je pri padcu ujel za neko vejo in je obvisel nad prepadom, trgovca pa je pokopalo pod ruševinami docela razbitega avtomobila. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljše zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega zaslužka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v zmatni meri vsem, ki hočejo štediti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga vlagatelj lahko vsak čas zopet dvigne. Nato plača obresti po 4½% na leto, pričenši s vsakim mesecem. To je najboljše obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za sigurne hranilne vloge.

Vlagatelji izven New York-a nam pošljejo denar najpripravnejše po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafte in gotovino V KANADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjižice.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

BOJEVITA ŽENICA

Louis Gunzy je zahteval sodno ločitev od svoje žene, češ, da grdo ravna z njim. Očital ji je zlasti, da mu skoro pri vsakem obedu meče krožnike v glavo in da mu je nekoč prebila celo nosno kost. Poleg tega ga je pa še varala z drugimi. S takimi tehtnimi razlogi je stopil nesrečni mož pred pravičnega sodnika in ga milo prosil, naj ga reši bojevite žene, sicer mu preti mučeniška smrt.

Sodnik se je ozrl na moža in na ženo, potem je pa počil v smeh. — Mož meri namreč 188 cm in tehta 85 kg. žena pa meri 155 cm in tehta 70 kg. Sodnik v Norwalku, Conn. kjer se je to pripetilo, je vprašal moža, je-li mogoče, da ga slabotna ženica tako neusmiljeno muči. Mož je pa odgovoril, naj sodnik kar sam vpraša ženo. Sodnik jo je res vprašal in dobil je odgovor, da je mož pri obedu vedno tako klepetal, da si ni mogla pomagati drugače kakor, da mu je metala krožnike v glavo. Pa tudi sama je odprla zaklopnice svoje zgovornosti tako temeljito, da je sodnik brž razdrl zakonsko zvezo po ženini krivdi.

NAZNANILO in ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, prijatljem in znancem, da je preminul moj sin —

Frank Laurich

dne 11. julija ob 2. uri zjutraj, zaradi poškodb v premogorovniku. Star je bil 34 let. Bil je član dveh podpornih društev, št. 187 J. S. K. J. in S. N. P. J. v Eckhart Mines, Md.

Pokopan je na katoliškem pokopališču v Frostburgu, Md.

Lepo se zahvalim članom obeh društev, in vsem drugim, ki so ga obiskali v bolezni in smrti.

Prav lepa hvala vsem za darovane vence.

Žalujoči ostali:
HELENA LAURICH, mati
ANTON, KARL in JOŽEF, bratje,
ANI, MARIJ, JOŽEFIN, ELIZABETH in MARGARET, sestre.

Dopisi.

Trail, B. C., Canada.

Prosim za malo prostora v nam ljubljenem listu. Ker beremo iz vseh delov širne Canade dopise o slabih delavskih razmerah, naznanjam, da je tudi tukaj veliko delavcev brez dela. Posebno težko je dobiti delo nam Jugoslovanom. Tukaj je velika topilnica, takozv. Consolidated Mining Smelting Company. Ko gremo vprašat za delo in izvedo od nas, kaj smo za en narod, nas enostavno odslovijo, češ, da nimajo dela za nas.

Precej število Slovencev in Hrvatov dela notri, a ti so se zadelali že prejšnja leta, ko so bili boljši časi. Prednost imajo tukaj Škotje in Italijani. Zatoraj ne svetujem hoditi nikomur sem za delom. Nisem mislil, da je toliko Slovencev in Hrvatov tukaj, ki so vsi razkropljeni po tem hribu.

Z velikim začudenjem sem opazoval v nedeljo 10. avgusta ko so priredili piknik na dobro znanem Mr. Kevik reneču. To je bil prvi vseslovanski piknik tukaj v Trail in je izborno uspel.

Prišlo je do 150 oseb skupaj, odraslih in mladine, pa bi jih prišlo še več, da niso tako slabe delavske razmere. Bili smo skoro vsi Slovenci in Hrvatje, pa tudi dosti Slovakov, Poljakov in Ukrajincev je z veseljem posetilo naš piknik. Vse je bilo dobro razpoloženo, za kar gre posebna zasluga našemu dobro znanemu Mr. Keviku, ki si je največ prizadeval, da je zbral toliko število gostov vseh slovanskih narodnosti in skrbel tudi, da se je vsa stvar gladko in izvrstno iztekla.

Čast gre tudi Mr. Pavliču in Mr. Starčeviču, ki sta nam preskrbela in napekla dovolj dobre pečenke, katero so zbrani gosti pridno zalivali z dobrim canadskim pivom in tudi drugih slaščic ni manjkalo.

Za dobro razpoloženje sta skrbela izmed mnogih posebno Mr. John Strižich in Rade Davis s svojimi pristnimi hrvaškimi dovtipi.

Godba je bila tudi izvrstna. Igrali so tamburaši Hrvatje in njih godba je žela dosti pohvale. Tudi tu mislijo kmalu ustanoviti tamburaško društvo.

Mr. John Bukavec je tudi pridno vihtel svojo harmoniko, tako da je s svojimi poskočnicami vzdignil malone vsakega, da si je malo pete nabrusil.

Tudi naši Slovenci so zapeli nekoliko slovenskih pesmi in so s tem obrnili nase pozornost vseh zbranih. Radi tolikih udeležencev se je piknik moral vršiti na prostem. Nismo pa bili čisto na prostem, ampak smo naredili veliko barako, kar iz jelovih drogov in zelenih vej. Vejo smo nasekali 8 milj od tukaj, ker tu v bližini mesta je vse drevje suho, ker ga je zamoril škodljivi dim iz topilnice.

Udeleženci so se razšli šele pozno v noč s trdnim namenom, da spet kmalu priredijo drugi piknik. Zdaj šele smo videli, da nas je precej Slovanov tukaj v Trail. Če bi se pa vsi zbrali, bi nas bilo nemara še dvakrat toliko.

Mnogo pozdravov pošiljamo vsem vsem prijateljem in čitateljem Glas Naroda širom Kanade in v Združene države!

Martin Klemenčich,
John Grahek.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Peter Zgaga

— Evo vam par nogavic, če hočete. Samo malo zakrpati jih bo treba, — je rekla gospodinja beraču.

— Bom pa kar počakal, saj menda ne bo dolgo trajalo.

*

— Mi bomo imeli odslej boljše sosede.

— Mi tudi.

— Kaj se tudi vi selite?

— Ne, mi ostanemo tu.

*

— Gospod, ali pijete kavo s konjakom ali brez njega?

— S konjakom, toda brez kave.

*

— 12 let sem rabil, da sem spoznal, da za pisateljevanje nisem nadarjen.

— In si opustil pisateljevanje?

— Ne, tedaj sem bil že slaven.

*

— No, možiček, kako ti ugaja moja nova obleka? Kupila sem jo na obroke.

— A tako! Torej si oblekla šele prvi obrok.

*

— Ni sile na svetu, ki bi me ločila od ženina, — pravi hčerka materi. Tudi on je izjavil, da me od nobenim pogojem ne zapusti.

— Kaj pa če mu povem, da bomo stanovali skupaj, ko se poročita?

*

— Lepo je bilo v Italiji, samo če bi ne bilo neprestanih potresnih sunkov, — je rekel turist.

— Ali se nisi nič bal?

— Kaj bi se bal? Saj se je zemlja tresla bolj kakor jaz.

*

Novoporočenca dobita po pošti darilo — dve gledališki vstopnici in listek, na katerem je naisano:

"Uganite od koga".

— Morda zveva to v gledališču, — pravi žena.

Zvedela nista, toda ko sta se vrnila je bilo stanovanje izropano, na mizi je pa ležal listek, na katerem je bilo napisano:

"Ali zdaj vesta od koga?"

*

— No, kako si zadovoljen s svojim predavanjem? Si imel velik uspeh?

— Pa še kako! Poslušalci so ves čas sedeli z odprtimi ustmi.

— Torej zdehali so, praviš.

*

— Ste poslušali moj nasvet, da morate jesti čim manj in držati se raje doma? — je vprašal zdravnik.

— Seveda, gospod doktor. Ko sem poravnal vaš račun, mi itak ni preostajalo nič drugega.

*

— Operacija se je nam izborno posrečila, — pravi zdravnik zamorcu. Ste zadovoljni z njo?

— Žal ne morem biti, gospod doktor.

— Zakaj pa ne?

— Ker ste mi kožo sešili z belo nitjo.

*

— Zakaj niste oddali denarnice takoj, čim ste jo našli? Saj ste bili samo nekaj korakov oddaljeni od policijske stražnice, — je vprašal sodnik.

— Ker sem jo našel pozno zvečer, sem jo hotel oddati drugo jutro.

— In zakaj tega niste storili?

— Ni bilo mogoče — bila je prazna

*

Trije prijatelji se pri čaši dobre kapljice pomenkujejo, kakšna smrt bi bila najlepša.

— Po mojem mnenju je najbolje dobro pomeriti in ustreliti se naravnost v srce — pravi prvi.

— Jaz bi pa najraje umrl od starosti.

— Meni bi bila pa naljubša smrt strica Janeza, ker bi pomenila zame najmanj 5000 dolarjev enkratne podpore.

*

— Če kupite ta aparat, gospa, si boste prihranili polovico dela — je nagovarjal vsiljiv agent svojo gospodinjo.

— Ali res? — ga je začudeno vprašala.

— Seveda — je res, — ji je zatrdil.

— No če je tako, potem mi pa prodajte dva.

*

V tovarni je zablestel napis: Pri delu je prepovedano govoriti.

Tovarnar je mislil, da bo na dobičku, pa je bil na izgubi.

Kadarkoli so si hotele delavke kaj povedati, so odložile nit in šivanko.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SKRIVNOST GROFICE BARBARE

Nekako pred 25 leti je Henri de Regnier proučeval v Benetkah arhive in zasledil tale rokopis, kjer se blaznost in groza druži z zločinom in dojemljivo resničnostjo v prikazovanju. Podajem le odlomek.

Sedaj, ko me po vseh pravilih štejejo za umobolnega in sem zaprt v to zavetišče pač do konca svojih dni, ni več nobenega zadrška, da ne bi natanko in po pravici poročal dogodkov, ki so me spravili v internacijo.

Predvsem pa si nikar ne mislite vi, ki morda čitate pričujoče vrstice, da imate pred seboj enega takih prismojencev, ki pišejo neskončne obtožnice proti zdravniški pameti, čije žrtev so postali, ali ki ovajajo mrke družinske spletke ter tajne drame, zbog katerh so izgubili svojo svobodo. Ne! še na kraju pameti mi ni, da bi objokoval svojo usodo oziroma ugovarjal ukrepu glede moje osebe. Odkar bivam tu, mi ni niti enkrat načrt o pobegu šinil v glavo. Nasprotno, moja stanica v San Servolu zame ni ječa, marveč zatočišče. Nudi mi varnost, kakršne ne bi našel drugod, in čisto nič me ne miče oditi. Blagrujem debelo zidovje in čvrste rešetke, ki me poslej za večno ščitijo pred človeško družbo ter osobito še pred onimi, ki po svojem poklicu sodijo človeška dejanja.

Ako bi namreč te vrste sodnikom prišle pred oči, bi bile zanje brez vrednosti kakor tudi zame brez opasnosti že iz tega preprostega vzroka, ker sem zaokonito in zdravniško zapisan med norce. Ta lastnost mi daje popolno svobodo, da govorim brez ovir.

Moja blaznost me čuva. Zategadelj sem ob svojem prihodu počel tu vse, kar je bilo treba, da se dožene moja zadeva. Valjal sem se po tleh, delal sem se, kakor bi hotel zadaviti stražnika, bedaril sem s tolikšno skrbjo in spretnostjo, da bi mogel sam sebe preslepiti. Saj je šlo za to, da si krepko zagotovim svoj položaj in potlej v miru užival njegove prednosti.

Kajti uganili ste že, tega sem si v zvesti. Jaz sploh ne blaznim, ampak sem bil žrtev strahotne dogodbe, ene izmed takih dogodivščin, ki jih človek ne mara in ne more verjeti, a ki so vendarle resnične, čeprav presegajo meje našega slabega razuma. Po poslušajte in sodite.

Prva smola mojega življenja je bila to, da sem se rodil ubog, druga pa, da me je narava ustvarila lenega.

Moji roditelji so iz dobre hiše, pod palcem pa nimajo bogve koliko. Vendar so mi preskrbeli izvrstno vzgojo. Dali so me torej v najboljši beneški zavod. Sem je zahajala plemiška mladež, ndi sem se seznanil z mladim grofom Odoardom Grimavellijem, o katerem v kratkem izpregovorim.

Učila sva se površno in ko sem tako za silo dovršil svoje študije, so me starši priganjali, naj si izberem poklic. A v tem trenutku se je oglasila moja prekleta lenoba. Bila je nepremagljiva in v tem sem pristen Benečan. Čemu si zagledal luč sveta v najmilejšem mestu pod božjim solncem, ako pa moraš tukaj delati kakor drugod? Benetke same po sebi so mi dajale dovolj opravka. Rad sem se igral z njimi v njihovi sedanjosti in njhovi preteklosti. Želel bi bil izkoriščati svoj čas s tem, da bi brskal po starih pismohranah njene zgodovine, toda za to bi bilo potreba denarja, meni pa ga je silno manjkalo. Kakor zamašiti to vrzel, ki dela napoto mojemu veselju do postopanja in zasebnega zgodovinarstva?

Ko sem nekoč razmišljal o teh težavah, mi je mahoma šinila v možgane usodna misel, ki me je privedla semkaj.

Stopil sem v San Marko. Na klopi sede sem motril dragocene marmorne podobe in mozaike, ki krase to veledelo umetnosti. Očarala me je vse to razprostrto zlato in vse to blesteče bogastvo, ki pretvarja cerkveno notranjščino v čarovito duplino. Ob tem pogledu me je potri občutek mojega siromaštva, kat se nenadoma domislim vsebine starih državnih papirjev, ki sem jih še tisto jutro pregledoval v arhivu. Bilo je poročilo inkvizitorjev glede nemškega pustolovca z imenom Hans Gluecksberger, ki je trdil, da umeje pretvarjati kovine. Na svoj posel je prišel sredi XVIII stoletja v Benetke, kjer si je pridobil dokaj pristašev....!

Zdajci mi blisk prešine duha. Pozlačeni oboki Svetega Marka so se zavrteli okoli mene in obšla me je omotica. Ker je bila ta čudovita tajnost nekoč poznana, zakaj je ne bi jaz zopet odkril? Gotovo so še nekateri ljudje vedeli zanjo. Na vsak način je možno najti njih sledove, dospeti do njih in tudi zase doseči dobičkonosno razodetje.

Moj sklep je bil storjen. Dobil sem od svojcev nov odlog in mrzlično sem se vrgel na proučavanje, okultistovskih spisov in razprav iz alkemije. Skoraj sem bil preverjen, da zlatodelstvo nikakor ni gola bajka. Hans Gluecksberger je za trdno imel to moč. Obrazec je po vsej priliki povedal nekaterim svojim privržencem v Benetkah. To pripričanje mi je podeseterilo sile. Nadaljeval sem svoje poizvedbe. Iznenada se je sled pokazal.

Med Nemčevimi zlatodeji so omenjali neko grofinjo Barbo Grimanellijevo. Ta veleumna gospa je po sodobnih izjavah v malo letin vzpostavila zelo razdrmano imetje svoje obitelji. Ona je dala prezidati rodno palačo, ki jo je Pietro Longhi poslikal na moker omet. Zame ni bilo nobenega dvoma; nepričakovani procvit grofice je izviral iz čudežne tajne, ki je moral biti sedaj njen vnuk Odoardo njen postavni dedič.

Ah ta grofica Barbika! pa saj mi je bil znan njen obraz. V duhu sem jo gledal sredi zasnutka, na katerem je Longhi predočil razne osebe iz Grimanellijeve rodbine, razpostavljene okoli igralskih miz. Prizor je bil zajemljiv in zelo živahen, z liki prirodne velikosti in varljivem okrasjem. Sredi igralcev je stala grofica Barbara. Velika ženska trdega, oholega izraza. V roki je držala papir, popisan z otajnimi židovskimi znaki. Kako to, da me ta kabalistična znamenja niso že poprej spravila na pravo pot?

In življenje, ki ga je živel Odoardo izza svoje polnoletnosti, ni li bilo na mah objasnjeno? Rekovno je bilo, da je Odoardov oče pred smrtjo razdejal vso svojo imovino in da že dve leti Odoardo čez nemoč troši. Grimanellijevina je bila prenovljena ter je zopet na široko zaživela. Odoardo je za drage denarje pohajkoval po Londonu in Parizu. Mar ni to dokazovalo, da ima tudi on v rokah tajnost grofinje Barbare, Hansa Gluecksbergerja, čudovito skrivnost, katero sem si hotel tudi jaz prilastiti?

To skrivnost sem moral dobiti, naj velja, kar hoče. Počemu bi se Odoardo neki branil deliti jo z menoj, ko pa je moj bistrec izvohal njen obstanek?

Toda kako dospeti do svojega namena? Prvi pogoj je bil, da se snidem z Odoardom. V tem trenutku je bil v Benetkah in drugi dan sem se odpravil v Grimanellijev dvorec. Uvedli so me v samo galerijo, kjer je bila slika na presno apno.

Ker Odoarda ni hotelo biti od nikoder, sem utegnil ogledovati Longhijevo fresko. Ena edina oseba me je mikala: grofinja Barbara. Zboda me je nje trdost in grozna. V resnici, se je zdelo, je srdito stiskala svoje čirečare, ki seveda niso imele nobenega pomena, kakor bi jih želela odmakniti nepoklicanim očem.

Odoardov prihod je naredil konec mojemu razmotrivanju. Odoardo me je prijateljski sprejel. Govoril mi je o svojem nedavnem bivanju v Londonu, potlej me prijazno vpraševal o meni samem. Ali sem se naposled odločil za kakšno zvanje? Na to vprašanje sem ogibno odgovoril: hoteč opravičiti svojemu cincanje, sem se izgovarjal s svojim vesljem do dela po arhivih.

Odoardo me je blagohotno poslušal. Zase po vsem videzu ni dopuščal drugih opravkov kakor potovanje, igro, zabave; to sem kajpada lahko razumel, vendar pa so se meni zdele učene raziskave tudi po svoje privlačne.

Tako naprimer sem ondan odkril zanimive podrobnosti o njegovi babici, grofinji Barbari.

Pri teh besedah sem pokazal na portret. Odoardo je bil videti malo v zadregi, nato pa se je hrupno zasmejal:

— Beži no, prepričan sem, da si zasledil kako budalost moje častitljive babice. Ah, vi učenjaki ste vsi enaki. Pomisli, pred kratkim je izšla v Parizu brošura, kjer mladi francoski raziskovalec trdi, da je naletel na prav kočljivo dopisovanje med grofico in pustolovcem Casanovo de Seingaltom.

Skrivaj se je ozrl name. Zasmejal sem se tudi jaz.

— — He, he! dragi Odoardo, temu se jaz ne bi čudil in prav lahko je mogoče, da je Casanova kaj pripomogel, da se je tvoja babica pričela baviti z alkimističnimi zvijačami in čarovnijam. Benetkestov. Celo iz inozemstva so prihajali.

Odoardo se ni več hahljal, vidna nejevolja se ga je po vsej priliki lotila in zdajci je zasukal pomenek drugam. Vrnil se je na vprašanje o službi, ki naj bi si jo jaz čim prej izbral. Ponudil se je celo, da bi mi pomogel s svojimi zvezami. Ako ga potrebujem, mi je na razpolago.

Ob teh besedah je obzirno požvenkljal z nekaterimi zlatniki v žepku pri telovniku.

Ubogi Odoardo, tega nisem hotel od tebe. Meni je bilo do čudežne tajinstvnosti presnavljanja, ki si jo gotovo imel v rokah, in trdno sem se bil namenil dobiti jo, bodisi zlepa ali zgrda. Moral sem samo najti sredstvo, da ti iztrgam skrivnostno, vrhovno besedilo, s pregovarjanjem ali s silo!

Oh teh sredstvih sem razglabljal po cele tedne. Vsak dan sem presedel po ure in ure v pozlačeni kripti Sv. Marka, možgal in modroval. Često sem najel gondolo in se dal peljati na kar se da osamljeni konec morske plitvine.

Molk teh nemih voda je kakor nalašč za preudarjanje. Neki večer, ko je ladjica drčala mimo starih zidov otoka San Servola, sem sklenil tale načrt:

Odoarda poprosim za pomenek med štirimi očmi, ko pa bova zaklenjena sama med seboj, mu bom že znal govoriti. Imel sem neobičajno moč v mišicah. Pripravljen sem bil na vse, da dosežem svojo nakano.

Moral sem čakati, da se Odoardo vrne iz Rima, kamor je bil krenil na gledališko predstavo.

Nazadnje je napočil usodni dan. Odoardo naj bi me sprejel ob šestih. Pol ure poprej sem se napotil proti Grimanellijevi palači.

Vse potrebno je bilo ukrejno. V žepu sem imel zatik in močne vrvice, pozabil nisem niti samokresa. Bil sem jako miren. Ena stvar mi je hodila po glavi. Me li Odoardo sprejme v kadilnici ali pa v shodišču s freskami? Kadilnica, bolj na samem, bi mi bila ljubša, vendar bom izdeloval tudi v shodišču. Naj si bo tako ali tako, svojega uspeha sem si bil svest. Odoardo se ne bo kdo ve koliko otepal in kadar zvem njegovo tajnost, mi bo nemara celo odpustil, da sem nastopil tolikanj bresobzirno.

V takih čustvih sem dospel do Grimanellijevih in povedli so me v shodišče.

Na vrhu stopnišča se je umaknil sluga, ki me je spremil. Nalahno sem vstopil.

Odoardo je stal pred samo Longhijevo fresko, ki jo je po videzu motril s toliksno pozornostjo, da sem se mu mogel približati, ne da bi bil opazil mojo navzočnost.

Preden je mogel krikniti ali geniti, je z zamašenimi usti ležal na tleh.

Otri sem si čelo, potegnil svoj revolver in mu jel razlagati, česa zahtevam od njega.

Bolj ko sem govoril, bolj je Odoardo bledel, sinjel. Videti mu je bilo, kot da me niti ne posluša in oči so mu uprto boljile nekam na zid.

Samo od sebe so mi šle oči za njegovim pogledom. Opazil sem nekaj tako groznega, da mi je samokres izdrknil iz rok in sem kar ostolbenel od strahu.

Počasi, pa zaneslijivo, se je na freski, kjer jo je bil naslikal Longhi, grofinja Barbara oživljala s tajnostnim življenjem.

Najprej se je zganil prst, potem pest, zatem vsa roka, potlej druga roka. Zdajci je okrenila glavo, stopila z eno nogo naprej, nato z drugo. Videl sem, kako se je zmezilo blago njenega krila. Da, grofinja Barbara je zapuščala steno, kjer je bila njena nepremakljiva podoba že sto petdeset let zajeta v barvah in pokostu.

In dvomiti ni bilo mogoče o tem. Na mestu, ki ga je zavzemala v sliki, se je začrtala široka bela lisa.

Grofinja Barbara je prihajala branit tajno, za katero je bila brez dvoma nekdaj prodala svojo dušo hudiču.

Sedaj je bila dva koraka od mene. Nenadoma sem začutil na svoji rami nje težko, ledeno roko, med tem ko so njene oči dolgo in zapovedljivo vame strmele.

Ko sem se zopet osvestil, sem ležal na postelji privezan z močnim prepasilom.

V kotu sobe se je Odoardo pomenkoval s sivobradim gospodom.

To je bil vrl ravnatelj blaznice v San Servolu.

Ob mojem zglavju sta ihtela moj oče in moja mati.

Na mizici je ležal zatič, vrvice in samokres.

Na srečo so me poslej imeli za blaznega, drugače bi mi bila ta dokazila nakopala precej preglavic.

Nič ne de, bil sem že na tem, da bi ovedel veliko tajnost, in ko bi ne bilo te vražje grofinje Barbe....

Že davno sem bil založil med svoje papirje izpoved gosta na otoku San Servolu, ko sem oni mesec prišel za kakih štirinajst dni v Benetke.

Neki dan sem na izprehodu po trgu Sv. Marka naletel svojega prijatelja Julesa d'Escoullaca.

— Pridite no, — mi je velel, — gledati napresnice v palačo Grimanelli, ki mi jo ponujajo naprodaj. Grof Grimanelli je onkrat umrl v Londonu in njegovi dediči prodajajo njegove Loughije. Podobne vrste so kakor napresnice v Grassijevem dvorcu.

Grimanelli! to ime je vzbudilo v meni pozornost. Kje neki sem ga že slišal?

Šel sem s prijateljem d'Escoullacom, ki je dostavil:

— Samo to me jezi, napresnica je pohabljena in ena oseba manjka. Vse kaže, da je nezgoda stara kakih dvajset let. Stena je brškone pregnila ali se ojluščila. Ti Benečani so tako malomarni in potem, grof ni več prebival v svoji palači!

Prispela sva v Grimanellijevo palačo, ki stoji v San Stae-ju, tik ob Velikem pretoku. Paznik naju je spremil gori. Longhijeva napresnica je pokrivala veliko ploskev v mostovžu.

Predstavljala je ljudi sedeče okoli igralnih miz. V sredini pa se je zares belila velika praznina.

Sedaj se spominjam. Tukaj je bila nekdaj podoba grofinje Barbare....

In medtem, ko je Jules d'Escoulac italijanski kokotal s čuvajem, me je spričo tega čudnega in čelarnega naključja izpreletaval občutljaj prepasti in neugodja.

D. A.

SEZNAM ARANŽIRANIH KONCERTOV.

30. avgusta: Girard, Ohio.

21. septembra: Cleveland, O., SND.

12. oktobra: Cleveland, O.-Newburg.

Naslov:

Svetozar R. Banovec,
443 National Ave., Milwaukee, Wis.

TOŽBE PROTI "ČUDODELNIKU" ZEILEISU

Berlinski profesor dr. Lazarus je po procesu, ki ga je imel z gallspaškim "čudodelnikom" Valentinom Zeileisom, osnoval "Odbor za zaščito oškodovanih Zeileisovih pacijentov". Že iz primerov, ki jih je iznesel v razpravi proti Zeileisu, je bilo videti, da se bodo sčasoma javljali pacijenti, ki jih Zeileisova čudodelna palica ni mogla ozdraviti in da bodo Zaileisa pozvali na odgovornost zavoljo poslabšanja njih zdravstvenega stanja ali pa zahtevali vsaj odškodnino za stroške neuspešnega, ali prilično dragega zdravljenja.

Brž ko je bil osnovan imenovani odbor, so v resnici začele prihajati nanj ovadbe v gornjem smislu. Odbor je nato pooblastil dunajske odvetnike dr. Weissbergerja, dr. Schmelza in dr. Dracha, da vlože tožbo v štirih primerih, v katerih je po mnenju Zeileisova krivda precej jasna. Te tožbe, oziroma razsodbe bodo imele prejudicijelen značaj, zato se odškodninski zahtevki glase razeroma na nizke vsote. Ker ima Valentin Zeileis na Dunaju stanovanje in je tudi tu prijavljen, bodo tožbe vložene pri dunajskem sodišču, da se tako izloči sodišče v Weltu, ki bi bilo morda preveč pod vplivom dogodkov in razpoloženja v Gallspachu.

Prva tožba bo vložena v imenu neke Marjete Sch. iz Kapfenberga, ki je trpela bolečine v telesu, katere je smatrala za revmatizem. Bombastična reklama "Gallspacher Zeitung" jo je dovedla do tega, da se je dala lečiti Zeileisu, ki je ugotovil zastrupljenje sečne kisline. Diagnozo je Zeileis postavil le na temelju dotika s svojo palčico ter obljubil ženski, da jo bo popolnoma ozdravil. Devet dni so jo obžarevali po trikrat na dan, nakar je ženska tako oslabela, da je morala oditi iz Gallspacha. Zeileis ji je dejal, da je nje slabo stanje le ozdravitvena reakcija ter ji naročil, naj se vrne čez dva meseca v Galspach, med tem pa ne sme obiskati nobenega zdrugega zdravnika. Med potjo domov pa je ženska tako oslabela, da je morala po prihodu domov takoj v bolnico, kjer so jo operirali in dognali, da je imela abdominalni nadorff in da obžarevanja so naravnost pospeševala njegovo rast. Zato je bila operacija zelo težavna in nevarna. Ženska toži Zeileisa za odškodnino 700 šilingov iz naslova stroškov obžarevanja v Gallspachu in operacije v Kapfenbergu ter 5000 šilingov za bolečine ter delanesposobnost.

Lastnica nekega dunajskega kina je imela revmatozem v kolenu, ki ga nobeno zdravljenje ni moglo pregnati. Po nasvetu neke prijateljice je odšla v Gallspach in Zeileis ji je ugotovil težko poapnenje žil. Obžarevali so jo in ji dajali neke kapljice, pa se je njeno stanje slabšalo iz dneva v dan. Pojavil se je silen pritisk krvi, udarci žile so padli na 42 in ženska je morala nehati zdravljenje v Gallspachu. Z lahkim revmatizmom je prišla k Zeileisu, sedaj pa je nje stanje daleko slabše. Zahteva, odškodnino 5000 šilingov.

Tretjo tožbo je naperil proti Zeileisu dunajski železničar H. Stampfer. Njegova žena je bila v dobi klimakterija, in je imela razne živčne težave. Obiskala je dva zdravnika, ki sta ji dejala, da bodo težave same po sebi prestale. Vendar je šla v Gallspach, kjer ji je Zeleis s palčico v teku 4 sekund ugotovil predor želodca, želodčne tvore in vnetje trebušne mrene. Po nekolikodnevnem obžarevanju pa je Stampferjeva tako oslabela, da jo so morali prenesti v bolnico in Zeileis je pregovoril tamošnje zdravnike, ki so mu naklonjeni, k takojšnji operaciji. Nekoliko dni po operaciji je ženska umrla. Vdovec je sedaj naperil tožbo proti Zeileisu in navaja za priči oba dunajska zdravnika, ki sta žensko rentgenizirala preden je odpotovala k Zeileisu, pa nista našla nikakih znakov bolezni, ki jih je ugotovil Zeileis.

Izmed teh primerov je gotovo najžalostneja zgodba nekega hišnega posestnika iz okolice Frohnleitna. Mož je že nekoliko let slep in znanci so mu priporočili Zeileisa, češ, da ozdravija tudi popolnoma oslepele. Že pri prvem pomenku mu je Zeileis baje obljubil popolno ozdravljenje. Ostal je v Gallspachu tri mesece. V tem času je potrošil svoje prihranke, prodal je hišo in si še izposodil znaten znasek, misleč, da si bo z lahkoto prislužil novo imetje, ako se mu povrne luč oči. V teh treh mesecih so ga obžarevali preko 200-krat ali uspeh je izostal popolnoma. Mož je ostal slep, prišel pa je tudi na beraško palico.

Za razprave vlada seveda v vsej avstrijski javnosti silno zanimanje, kajti čudodelnik Zeileis ima tudi v zdravniških krogih precej pristašev, da ne govorimo o številnih pacijentih, ki so se pri njem zdravili baje z izvrstnim uspehom. Razprave bodo v prihodnjih mesecih.

SPOR V HABSBURŠKI HIŠI

Bivši avstrijski nadvojvoda Leopold Salvator, ki se je po prevratu podal v Ameriko, je kakor znano, imel tudi hudo afero, ki je dolgo časa dvigala veliko prahu. Ameriške oblasti so ga prijele, češ, da si je na sleparski način pri svojil dragoceno ogrlico, ki je bila last nadvojvodinje Marije Trerezije in ki jo je nekoč Napoleon I. podaril svoji ženi, hčeri avstrijskega cesarja Franca I. To ogrlico je bil prodal, pa so ga vtaknili v ječo. Te dni so ga izpustili proti kavciji 7500 dolarjev. Sedaj pa je poslal nadvojvodov newyorški odvetnik Jakob Gilman bivši cesarici Ziti pismo, v katerem vali odgovornost za vso škodo, ki jo je utrpel , na cesarico kot glavo habsburške hiše in na nadvojvodinjo Marijo Terezijo, ki je nadvojvodo obtožila tatvine ogrlice. Gilman pravi v imenu svojega klijenta, da sta bili aretacija in obtožba brez podlage in zahteva od bivše cesarice, naj plača 50 tisoč dolarjev odškodnine, poleg tega po tisoč dolarjev za vsak teden, ki ga je nadvojvoda prebil v ječi, pa vse stroške za obrambo.

Odvetnik grozi, da bo njegov klijent zvalil odgovornost na princa Otona, Zitinega sina, če se zadeva ne uredi še preden postane ta polnoleten.

Slično pismo, ki napoveduje sodne korake zaradi odškodnine, je poslal tudi nadvojvodinji Mariji Tereziji.

HVALEŽNOST V DRUGEM POKOLENJU

Kakor neštevilni njegovi rojaki, je prispel tudi ruski častnik Stamin po prevratu v Carigrad, kjer je životaril nad vse bedno. Nekega dne je prišel zaprosit bogatega Turka za pomoč. Turek ga je prijazno sprejel, češ, da mu je naravnost dolžnost pomagati Rusom. Njegov oče, pribočnik Osmana paše, branitelja Plevne, je prišel po padcu te trdnjave v rusko ujetništvo. Neki ruski general, ki je bil pri napadu na trdnjavo izgubil eno nogo, se je zavzel za mladega Turka, spravil ga je na svoje posestvo in skrbel zanj kakor za lastnega sina. Pozneje se je Turek vrnil domov. Pred njegovo smrtjo mu je moral sin priseči, da bo pomagal slehernemu Rusu, ki bi ga srečal, po svojih močeh. Tako je pomagal tudi Staminu. Ob koncu svoje zgodbe je pokazal Turek temu sliko tistega ruskega generala, ki se je bil zavzel za njegovega očeta. In kaj se je izkazalo! Da je bil to general Stamin, oče sedanjega begunca Stamina, ki se je z listinami izkazal Turku kot generalov sin. Turek je bil tega odkritja tako vesel, da je begunca posinovil.

Sedaj živi ta razkošno življenje in je marsikateremu svojemu rojaku v pomoč.

PRAZGODOVINSKE NAJDBE V SREDNJI AZIJI

V ogromni srednazijski puščavi Gobi je znani ameriški raziskovalec Roy Chapman Andrews, ki išče po puščavi ostane pračloveka, naletel na znamenito odkritje. Na dnu davno usahlega predzgodovinskega jezerca je Američan izkopal okostje predpotopne zverine mastodonta, ki je živlna zemlji pred kakimi 3 milijoni let. Predzgodovinsko jezerce je bilo v davnih sto tisočletjih središče in zbirališče prastarega živalstva, kajti razen popolno ohranjenega mastodontovega okostja je ameriška odprava našla tudi silne množine kosti drugih živali iz pradavnine. Roy Chapman Andrews in njegov sodedovalec de Chardin sta uverjena, da je srednja Azija prava zibelka človeštva, zato bosta nadaljevala raziskovanje, da morda najdeta ostanke človeka, prednika najstarejših doslej znanih človeških tipov. Dasi se jima doslej še ni posrečilo najti sledov človeka, so vendar dosedanja odkritja zelo pomembna. Okostje mastodonta, te davne vrste našega slona, je bilo prepeljano v Peking, odkoder bo poslano v Ameriko.

PISAVA IN ZAKONSKI JAREM

Odlični grafolog dr. Pierre Menard je ugotovil, kakšen vpliv ima zakonsko življenje na žensko pisavo. Proučili je temeljito pisavo mnogih deklet in žen in spoznal je, da se pisava pod vplivom zakonskega jarma znatno izpremeni. Imel je zbirko pisem 18 mladih nevest in žen in razdelil jo je na dne pred poroko in po poroki. Že čez dva tedna po poroki se pisava mlade žene znatno izpremeni in sicer v vseh podrobnostih — poteze, poedine črke, lega črk, vez med črkami itd. Dr. Menard pravi, da bi mogla grafologija najbolje povedati, je-li zakon srečen ali ne.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klijentov, vsak pondeljek do 7. ure zvečer.

Posluzujemo se vsi brez izjeme, te stare in stanovitne domače banke.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA
216 West 18 Street
New York City

RAZPOSAJENKA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

25 (Nadaljevanje.)

— Kakšno prijetno presenečenje, gospod profesor! Kako hvaležen sem slučaju, da vas dobim tukaj. Dolgo časa sem si že želel tega. Kaj pa praviš ti, Urška, — ali ni to srečno srečanje?

Sedaj je morala govoriti. Šlo pa je težko. Kot zadrgnjen ji je bil vrat. Konečno pa je spravila ven par besed.

— Tako brez pameti me vidiš tukaj, Kurt. Povsem nenadno sem videla profesorja pred seboj.

Tudi Volrat se je medtem pomiril.

— Vi ne morete biti veseljše presenečeni kot sem jaz. Dva dni sem že tukaj v Wiesbadenu, da debatiram z nekim tovarišem glede nekega predavanja. Niti malo pojma nisem imel, da ste tukaj.

— Zahvaliti se moram usodi, kajti že davno imam namreč željo zahvaliti se vam prav prisrčno za to, kar ste storili zame.

Volrat se je branil. Njegove mrke oči so iskale po obrazu Urške. Čitala je v njegovih očeh, da jo ljubi.

Divja, nebrzdana ljubezen Volrata je pretila sedaj porušiti jezove, ki so se dosedaj upirali njegovi strasti.

Šele sedaj je čutil, kako globoko je bila slika Urške zažrta v njegovo srce. Vsled tega je napol poslušil besede Arnstettena, dočim je mislil ves čas na njeno lepoto.

Kurt ni izpustil profesorja.

Moral je obedovati ž njima.

V očeh Urške je skušal čitati, če naj sprejme ponudbo ali ne. Njene oči so obenem odklanjale ter tudi vabile.

Nato pa se je vzravnal. Sprejel je povabilo Arnstettena.

V hotelu sta sedela oba človeka skupaj, ko je odšel Arnstetten ven, da vpraša po pismih.

— Kako vam gre, Urška? — je vprašal Will, z globokim in dobro zvenečim glasom.

Ozrla se je vanj z velikimi in žalostnimi očmi.

— Zakaj neki vprašuje? — so govorile njene oči, a usta so ostala molčeča. Naenkrat ji je prišlo v misel, da je bilo vse njeno življenje le neprestana laž.

Mrzlica jo je stresla v tem spoznanju.

Volrat pa je dihal globoko in težko.

— Midva grešiva sama proti sebi, Urška. Moral bi te držati takrat, ko je prišla jutranja zora gori na gorah. Sedaj pa je prepozno.

— Sedaj, — je rekla brez povdarka, — sedaj je prepozno.

Pogledal je z gorečim pogledom k njej.

— Kako prenašaš svoje življenje?

— Kot se prenaša veliko laž. Prosim, ne govoriva več o tem. Jaz ne morem prenašati tega.

— Urška!

V tem imenu je tičal vroč, nežen občutek.

Stresla se je ter posegla s tresočimi se prsti preko belega prtiča. Kljub splošni bolečini se je je vendar lotila velika blaženost. Nato pa se je s silo vzravnala ter ga pričela vpraševati za dogodke iz njegovega življenja.

Ko se je vrnil Arnstetten sta oba mirno kramljala.

V čudnem razpoloženju so sedeli vsi trije skupaj. Arnstetten je vodil skoro izključno zabavo. Včasih je posegel vmes tudi Volrat. Pripovedoval je o svojih potovanjih ter raziskavanjih. Urška je poslušala z veliko napetostjo, da ji ni ušlo nič, kar je on doživel ali stremel po njem.

— Ostali boste še nekaj časa tukaj, gospod profesor? — je vprašal Arnstetten, dočim je polnil čaše.

Will je pogledal Urško. V njenih očeh je ležal izraz, ki mu je ukazal odpotovati čimpreje.

On pa se je upiral temu.

Ni hotel prostovoljno zapustiti, kar mu je dalo naključje. Pogled nanjo je bil prava tolažba zanj.

Zakaj naj bi stradal, kajti le slučaj mu je mogel nakloniti kaj takega. Uživati je hotel par tedno njeno navzočnost. Kdo mu braniti kaj takega? Nikomur se ne godi nikaka krivica. Sklenil je torej ostati še nadalje pri studencu.

— Da, ostal bom par tednov da pijem to zdravilno vodo!

— Najbrž niste bolni?

— Tukaj sem, ker sem imel lansko leto hud bronkijalni katar. Prav nič ne škoduje, če preprečim ponovitev.

Urška je vedela, da je ostal radi nje in velik strah je napolnil njeno dušo.

Kako naj prenaša to skupno bivanje?

Ko je bila pozneje za trenutek sama z Volratom, je rekla hitro:

— Izogibati se naju morate, gospod profesor. Kaj ne?

Pogledal jo je s svojimi zmagovnimi očmi:

— Ne, Urška. Užival bom vašo družbo tako pogosto, kot le mogoče!

— To je krivica, — je protestirala slabotno, ne da bi mogla preprečiti, da se veseli njene odpovedi.

Volrat se je trpko nasmejal.

— Zakaj naj bi bila vse krivica? Zdi se mi, da je krivično vse, kar si človek želi iz polnega srca. Odkar sem vas zopet videl, se upirajo v meni vsi dosedanji občutki. Ne prestrašite se. Privoščite mi ponižno veselje, da se smem muditi v vaši bližini. Urška, če bi le slutili, kako sem si ves ta čas želel vaše družbe, bi ne imeli pogum pognati me proč.

Stopila je proč od njega, k oknu, da prikrije bliskanje njenih oči. On je stopil na njeno stran.

— Ali ste jezni name?

Zmajala je z glavo. On je pustil svoj pogled zdrčati ob njeni krasni postavi.

Kako lepa je bila v tej priprosti, lepi obleki, ki se je prilegala k njeni mični postavi. On ni vedel dosedaj, kako krasna je bila. Šele sedaj mu je prišlo spoznanje.

Vzdihnil je globoko in težko.

Vse to je pripadalo nekemu drugemu. Ali ni bil on boljši? Bežal je pred njenim pogledom. Ali si bo prinesel novih trpljenj in bojev?

Ostal pa je kljub temu.

Tako je poteklo par tednov v viharnem vrvenju. Urška je stregla svojemu možu še bolj udano in iskreno. Ni se umaknila z njegove strani. Ni hotela dovoliti Willu Volratu niti ene proste ure. Le v navzočnosti svojega moža je govorila in se šalila ž njim, kajti le v njegovi navzočnosti se je čutila povsem varno pred zasledovanji Volrata.

V njeno veliko presenečenje je povabil Arnstetten profesorja, naj pride na njegovo posestvo.

Predno je odgovoril, je pogledal Urško. Iz njenih oči pa je izginila vsa odpornost, kakorhitro je zagledal v njih proseč izraz.

— Jaz ne morem zagotovo obljubiti. Mogoče pa bom vendar prišel, da si ogledam to vaše idilično življenje, kateto živite na deželi, — je rekel tako mimogrede.

Nato pa je prišlo slovo. Will se je moral s silo obvladati. Najrajše bi bil odtrgal Urško s strani njenega moža ter zbežal ž njo v neki oddaljeni kraj. Tega pa seveda ni storil.

Povsem korektno se je poslovil od nje s tem, da ji je poljubil roko. Ta poljub pa je tlel na njeni roki kot pravi peklenski žig.

Ko je bil zopet sam, se je pričel jeziti na Arnstettena.

Kakšno pravico ima ta bedak plaziti po gorah ter se pobiti tako, da bo ostal pohabljenec vse svoje življenje?

Zakaj se je privezalo to krasno bitje na tega pohabljenca ter uničilo vso tvojo srečo? On jo mora na vsak način oprostiti iz tega.

Ona pa ni hotela tega. Hotela je vztrajati na svojem mestu ter bo tudi vztrajala do konca.

Preveč dobro jo je poznal.

Bila je njegova z vsako nitko svoje duše. Pripadala pa je drugemu in on je to dobro vedel.

Ali mora res pustiti, da igra vse svoje življenje usmiljenko ter se vsaki dan iznova žrtvuje? Napravil je vse mogoče načrte, a jih takoj zopet zavrgel.

*

Za Urško je napočilo izza nju povratka v Arnstetten drugačno življenje.

Njena pripravljenost da se žrtvuje, je izginila. Kot temne sence so ležale na njenem življenju.

Odkar je zopet videla Volrata, je vedela, da ga ne bo mogla nikdar več pozabiti in da bo vlekla laž svojega življenja naprej brez vsakega zadovoljstva.

Postala je bleda in trudna. Njen oče in mož sta jo večkrat opazovala ter jo vprašala, če se ne počuti dobro?

Najrajše bi jima zakričala v obraz:

— Ali ne vidita, kako trpim?

Mesto tega pa je iskala praznih izgovorov ter se smehljala. Njen oče je mislil, da jo dela skrb za Arnstettena tako bolno. Tako je šlo naprej, dokler ni minula jesen ter je prišla prava zima.

Takrat pa je postalo Arnstettenu zopet tako slabo, da je dosti manj natančno motril Urško kot njen oče.

Napeto razpoloženje je vladalo med temi tremi.

Na srečo je prišel obisk, ki je nekoliko zmotil vse udeležence.

Hans Herrenfeld in njegova žena sta bila skoro vsako nedeljo gosta Arnstettenovih.

Vesela in dobrodušna gospa Lota se je izvanredno dopadla Urški Lota je vedela takoj, da tlači Urško še neka druga skrb kot ona za svojega moža. Bila je Urški zelo verno udana.

Med obema se je razvilo prijateljstvo, čeprav sta živeli v drugačnih krogih.

(Dalje prihodnjič.)

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavnim potom došel v to deželo. Kdor je toraj namenjen potovati to leto, naj se pridruži enemu naših skupnih izletov, pa bo udobno in brezskrbno potoval. To leto priredimo še sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "Ile de France" preko Havre:

PRVI JESENSKI IZLET
dne 12. septembra 1930

3. oktobra: DRUGI JESENSKI IZLET
24. oktobra: TRETJI JESENSKI IZLET
12. decembra: VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH PROGI preko Trsta

PRIHODNJI IZLET
z motorno ladjo "VULCANIA"
dne 2. septembra 1930

Nadaljni izleti po isti progi:
8. oktobra — "VULCANIA" 28. novembra—"SATURNIA"
10. decembra—"VULCANIA"

Za cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizejev, permitov itd., pišite na **najstarejšo slovensko tvrdko,** preko katere so že sto in sto-tisoči potovali v popolnem zadovoljstvu. Vsled 40 letne prakse v tem poslu Vam lahko jamči za dobro in solidno postrežbo in pa, kar je najvažneje, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK
Tel. Barclay 0380

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

(Nadaljevanje.)

Ženini naše Koprnele	.45
Zmote in konec gdč. Pavle	.45
Zlata vas	.50
Zbirka narodnih pripovedk: I. del	.40
Zbirka narodnih pripovedk: II. del	.40
Znamenje štirih (Doyle)	.50
Zgodovinske anekdote	.30
Z ognjem in mečem	3.—
Zločin in kazen, 1. in II. zvezek	1.—
Zgodbe Napoleonovega huzarja	.60
Zgodbe zdravnika Muzmika	.70
Zlati pantar	.90
Železna cesta	1.25

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI

1 zv. Vojnomir ali poganstvo	.35
2. zv. Hudo brezdno	.35
3. zv. Vesele povesti	.35
4. vz. Povesti in slike	.35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	.35

SPISI ZA MLADINO:

(GANGL)

2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	.50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	.50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti	.50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	.50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	.50

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5. dejanj	.60
Cyrano de Bergerac. Heročna komedija v petih dejanjih. Trdo vezano	1.70
Edela, drama v 4. dej.	.60
Marta, Semenj v Richmondu, 4 dejanja	.80
Ob vojski. Igrokaz v 6tirih slikah	.30
Tončkove sajne na Miklavžev večer ,Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih	.60
R. U .R. drama v 3 dejanjih s predigro, (Čapek), vez.	.45
Revizor, 5. dejanj. trda vezana	.75
Veronika Desenliška, trda vez	1.50
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih	.35

Ljudski oder:

4. zv. Tihotapec, 5. dejanj	.60
5. zv. Po 12 letih. 4 dejanja	.60
Zbirka ljudskih iger: Z maših gora	1.—
3. snopič. Mlin pod zemlio, Sv. ..Neža, Sanje	.60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije device, Marijin otrok	.30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov	.30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	.30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	.30

PESMI IN POEZIJE:

Akropolis in Piramide	.80
brošrano	.80
Azazel, trdo vez.	1.—
Balade in romance, trda vez	1.25
Bob za mladi zob, trda vez	.40
Kraguljčki (Utva)	.65
trdo vezano	.80
Moje obzorje, (Gangl)	1.25
Narodna pesmarica	.40
Narica (Gruden), broš.	.30
Primorske pesmi, (Gruden), vez.	.35
Slutne (Albreht) broš.	.30
Poborske poti (Glaser) broš.	.30

Oton Zupančič:

Cleiban, trd. vez.	.50
Sto ugank	.50
V zarje Vidove, trd. vez	.90
Vijolica. Pesmi za mladost	.60
Zvončki. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano	.90
Zlatorog, pravljice, trda vez	.60
Slovenska narodna lirika	.50

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Klavirski album	.75
(Pavčič) Slovenska koračnica 5 zvezkov. Vsak zvezek po	.30
5 zvezkov skupaj	1.25
(Premerl) Tri skladbe	.50
(Parma) Bela Ljubljana, valček	.80
(Parma) Pozdrav Gorenjskej, valček	.75

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec)	.80
Šest narodnih pesmi (Prelovec)	.80
Pesmarica moških zborov (Balatka)	1.—

"GLAS NARODA"
Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Kretanje Parnikov
— Shipping News —

21. avgusta:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

22. avgusta:
Olympic, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

23. avgusta:
Minnekahda, Boulogne Sur Mer

25. avgusta:
Reliance, Cherbourg, Hamburg

27. avgusta:
Ile de France, Havre
Berengaria, Cherbourg
Columbus, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen
New York, Cherbourg, Hamburg

28. avgusta:
Dresden, Cherbourg, Bremen

29. avgusta:
Europa, Cherbourg, Bremen
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

30. avgusta:
Republic, Cherbourg, Bremen
St Louis, Cherbourg, Hamburg
Conte Biancamano, Napoli, Genova

1. septaembra:
Paris, Havre

2. septembra:
Vulcania, Trst

3. septembra:
Mauretania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

5. septembra:
France, Havre
Bremen, Cherbourg, Bremen
Homeric, Cherbourg
Roma, Napoli, Genova

6. septembra:
Leviathan, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

8. septembra:
Resolute, Cherbourg, Hamburg

10. septembra:
Aquitania, Cherbourg
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

12. septembra:
Ile de France, Havre
Olympic, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

13. septembra:
George Washington, Cherbourg, Hamburg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova

15. septembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen

16. septembra:
Europa, Cherbourg, Bremen

17. septembra:
Berengaria, Cherbourg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

18. septembra:
Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen

19. septembra:
Paris, Havre
Saturnia, Trst
Majestic, Cherbourg
Roterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

20. septembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

22. septembra:
Reliance, Cherbourg, Hamburg

23. septembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen

24. septembra:
Mauretania, Cherbourg
America, Cherbourg, Hamburg
New York, Cherbourg, Hamburg

25. septembra:
Dresden, Cherbourg, Bremen

26. septembra:
France, Havre
Homeric, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Augustus, Napoli, Genova

27. septembra:
Leviathan, Cherbourg

1. oktobra:
Aquitania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Hamburg
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

3. oktobra:
Ile de France, Havre
Europa, Cherbourg, Bremen
Olympic, Cherbourg

4. oktobra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Conte Biancamano, Napoli, Genova

6. oktobra:
Republic, Cherbourg, Hamburg
Resolute, Cherbourg, Hamburg

8. oktobra:
Vulcania, Trst
Berengaria, Cherbourg
Columbus, Cherbourg, Bremen
President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

9. oktobra:
Stuttgart, Cherbourg, Bremen

10. oktobra:
Paris, Havre
Majestic, Cherbourg
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova

14. oktobra:
Bremen, Cherbourg, Bremen

15. oktobra:
Mauretania, Cherbourg
George Washington, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

16. oktobra:
Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen

17. oktobra:
France, Havre
Homeric, Cherbourg
Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

18. oktobra:
Leviathan, Cherbourg
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
Conte Grande, Napoli, Genova

22. oktobra:
New York, Cherbourg, Hamburg

23. oktobra:
Dresden, Cherbourg, Bremen

24. oktobra:
Ile de France, Havre
Saturnia, Trst
Europa, Cherbourg, Bremen
Pennland, Cherbourg, Antwerpen

25. oktobra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

29. oktobra:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg
America, Cherbourg, Hamburg
Berengaria, Cherbourg

31. oktobra:
Majestic, Cherbourg
Augustus, Napoli, Genova

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli štv. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba štv. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 2. do 5., soba 412.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France	27. aug.; (Opoldne)	12. sept. (Opoldne)
PARIS	1. sept.; (4 P. M.)	19. sept. (4 P. M.)
FRANCE	5. sept.; (7 P. M.)	26. sept. (7 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsaako je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brzoparnike.

Tudi nedržavljani zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev(Return Permit)iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanje eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeniške postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Stariši ameriških državljanov, možje ameriških državljank, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje .

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK